

**Mik
Peterman**

**Zažitě
žití**

společenský román

UFITA

Rodina mladé učitelky Jany je v rozkladu. Vidina nových začátků je silně poznamenána komplikovaným chováním dcery Natálky a syna Jakoubka, na kterých se podepisuje moderní civilizace. Kudy do nového života? S kým? Jak?

Hledání nové cesty ovlivní překvapující zdravotní příhoda, brutální justiční machinace kolem Janina přítele Pavla i její světonázorový veletoč. Zápletka stíhá zápletku, radost se střídá s žalem.

Autor čtivého románu se pečlivě zaměřuje na rozpracování psychologie hlavních postav i na odkrytí společenských vlivů, které nás všechny nutí i k čemusi, co sami až tak úplně dobrovolně snášet nechceme.

Janě stačí rok tápání, aby pochopila, že devastace její psychiky i fyzického zdraví má své kořeny nejen v pokrevních rodinných poutech a v zažité společnosti dnešní doby, ale i ve sférách vyšších až v těch úplně nejvyšších...

*Mik
Peterman*

ZAŽITÉ ŽITÍ

*Ve jménu pravdy šíří lež,
ve jménu dobra slouží zlu...*

***Mik
Peterman***

ZAŽITÉ ŽITÍ

společenský román

UFITA 2016

© Mik Peterman, 2016

ISBN:

978-80-88127-01-7 ... formát PDF

978-80-88127-02-4 ... formát EPUB

978-80-88127-03-1 ... formát MOBI

*věnováno všem,
kteří jsou odhodláni žít*

„Kdo nezná pravdu, je jen hlupák, kdo ji však zná a navzdory svému svědomí ji zatajuje nebo dokonce nazývá lží, ten je opovrženíhodný zločinec.“

Berthold Brecht

- PROLOG -

Brutální hřmot motorů vojenské helikoptéry *Seahawk* surově bořil idylickou scenérii vysokohorského údolí kolem luxusního hotelu na chilsko-argentinské hranici.

Poslední paprsky žhavého květnového slunce se zcela ubrousily o zaledněný vrchol tři a půl tisíce metrového *Tro-nadoru*.

V plynule se rozšiřujících kružnicích vrtulník pátral po nevítaném zdroji lidského tepla, po nežádoucím pohybu v usínající přírodě.

Čistý – ohlásil pilot do centrály.

Čistý... Čistý... – ohlásily pozemní hlídky Jedna, Dva, Tři, Čtyři.

Ocelová vrata podzemní garáže se těžkopádně vyklopila na hydraulických ramenech a zase se tiše zasunula pod betonový strop.

První kolona šesti černých limuzín způli objela hotelový areál a po klikaté cestě si to zamířila do těsného průsmyku na jihovýchodní straně údolí.

Hluk helikoptéry se rozbíjel o štíty němých andezitových skalisek.

Čistý...

V pětiminutových intervalech opouštěla hotelový komplex i kolona druhá, třetí... šestá.

Letecká patrola zmizela jako poslední za rozervaným úbočím průsmyku a spěšně stíhala čelo tajemného konvoje.

Údolí ztichlo, budovy hotelu rychle ztrácely své obrysy v padající studené tmě.

Zatím jen hrstka nejmocnějších mužů planety v pancéřovaných limuzínách věděla, jakými polopravdami právě teď budou globální média masírovat svět, aby se dál otáčel tím správným směrem – tím jejich.

Tím jejich prachatým směrem...

Na *Den matek* ležela nešťastná Jana na nemocničním lůžku. Cítila se jako bezduchý cumel vyždímaného hadru. Byla absolutně bez chuti do života. Zmítaly s ní nekonečné výčitky a bolestivě pichlavá beznaděj.

Co teď bude s Natálkou, s Jakoubkem?...

Co jen teď bude?...

Božebože...

Poslední dva tři měsíce se už zdálo, že rozvodová traumata by mohla být s vypětím všech sil jakž takž konsolidovaná – a teď tohle.

Rozklepaná mladá žena cítila, že dneškem se jí život totálně mění.

Jak moc se právě tohoto stavu obávala.

Byla sama.

Úplně sama na všechno.

Z každého koutu se na ni valil nějaký neřešitelný problém.

Jana měla najednou pocit, že nikde nevidí uspokojivý prostor pro nový život.

Tma, tunel, světélko v temnotách nikde.

Tak tohle už je moc...

Připadala si jako nedochůdče odhozené na postel v koutě, ponechané samo sobě, svému zápasu o holé žití.

To se nedá...

Byla na smrt unavená, zmítala se v nekonečných obavách z neznámého. Ten neuvěřitelný uragán, který se dnes kolem ní rozpoutal a v mžiku ji odvál až sem, na *Ústav hematologie a krevní transfúze*, ten byl odporně zneklidňující. Bála se nemoci, bála se exmanžela, bála se o děti, o práci ve školce.

Jak se teď o ně mám postarat?...

Co mi je?...

Jak dlouho tu budu?...

Ach, ach...

Děti moje...

Ze všech stran na mladou ženu dorážely nepřátelské otázky, bodaly do šedé kůry mozkové, drásavě se zahryzávaly, způsobily bolest na duši a vzápětí hned bez odpovědi odletěly – mozek je hlouběji nedokázal analyzovat. Jedna dotěra dotěrná odletěla, v ten moment uvolnila místo pro následující zahryznutí a hned pak pro další a další. Klubko smrtelně jedovatých hadů, které nebylo k rozpletení. Vysávaly jí život z chorého těla. Zmatený by z nich byl i rozum zdravý, Janina mysl ale byla zakalená, byla neschopná čistého úsudku.

Útrpně ležela a ztrácela pojem o čase. Čas pro ni přestal existovat, minuty a hodiny splývaly do trýznivé nicotnosti. Vyjevená tvář se vzrušivě výraznými očima uprostřed byla nyní smrtelně bledá, o to víc ty černé oči vynikaly v nažloutlém obličejí. Byly to ale mrtvé oči bez jiskry života. Tupě zíraly stále a stále na jedno místo bílého stropu nemocničního pokoje.

Bezděčně dvakrát hluboce vzlykla, hrdlo se jí sevřelo žalem nad nenadálým údělem.

Ještě v pátek i včera ráno všechno vypadalo jinak...

V pátek dopoledne měla Jana v mateřské škole na starost průpravu předškoláků. Práce jí šla od ruky celkem dobře a děti dokázala zaujmout zrovinka tak, jak si představovala. Už po obědě ale na ni padla nezvykle silná malátnost. Vůbec nevěděla, co se to s ní děje. Jako šlehnutím otráveného proutku se po celém těle cítila neskutečně slabá. Chvilku se ještě snažila odolávat, namlouvala si, že to přejde – nepřešlo.

V mátohách se Jana doploužila do školní družiny, vyzvedla své děti a jeli domů. Od tramvaje jí už s taškou musel pomáhat Jakoubek, z výtahu do bytu se šourala hůř než devadesátiletá stařenka.

Neuvěřitelné. Co se to se mnou děje? Snědla jsem něco? Co jsem to dneska jedla? – Jana naprosto netušila, o co jde.

Jakub i Natálka záhy pochopili, že dneska si musí odpustit svoje zlobení a nechali mámu odpočívat. Překonali se, osmiletá Natálka se ujala role hospodyňky a studenou večeři připravila pro sebe i pro o rok staršího bratříčka.

Ráno už se Jana cítila mnohem lépe. Dopřála si ještě polehávání dlouho po probuzení a pohrávala si s myšlenkami, že včerejší příhoda by snad už mohla být zažehnána. Dokázala i zaopatřit děti, připravila jim denní aktivitu a chvíli si nalhávala, že nejhorší má za sebou. Vycvičená mysl podvědomě přesvědčovala tělo, že má fungovat jako vždycky, tělo ale stále

a stále signalizovalo zvýšenou únavu. Lehla si a odpočívala. Před polednem cítila, že únava nad ní zase vítězí. Chvilí uvažovala, že odjede i s dětmi na pohotovost a nechá se vyšetřit – za hodinu už ale věděla, že situaci nezvládá.

Přišla krize.

Dosud sebevědomá žena rychle ztrácela kontrolu nad situací.

Pochopila, že sama nikam neodjede – *Musím volat záchranku... Co s dětmi?...*

Mateřský pud byl silnější než malátnost.

Jana se na posteli vzchopila a začala organizovat předání dětí na pár hodin své jediné opravdové kamarádce Erice.

Proboha, Eriko, ty nejsi v Praze? Ty jsi na víkend na vysočině? – zaúpěla Jana do telefonu.

Druhý pokus – Andrea, kolegyně z mateřské školy.

Zvedni to. Andreo, zvedni to...

Andrea telefon nezvedla.

Třesoucí se rukou vymačkávala zesláblá žena znovu a znovu mobilní číslo nedostupné kolegyně.

Zbytečně.

Jana si uvědomovala, že volá marně, ale nic moudřejšího v ten okamžik nevymyslela.

Borisovi ne! – bránila se náhlému nápadu, který ji v nastalé beznaději záškodnický provokoval.

Ješitná mysl se vzpouzela požádat o pomoc panovačného exmanžela, otce milovaných dětí, které jí teď ale najednou byly skoro na obtíž.

Borisovi ne – otrásla se nad tou představou.

Z vedlejšího dětského pokojíku se ozval hysterický jekot Natálky.

Prokristapána...

Jana se na posteli snažila vzepřít na loket, paže ji ale neudržela a bezvládný trup zase žuchnul zpátky na matraci.

Převalila se na pravý bok, aby viděla na dveře do ložnice.

Sípavě děti okřikla.

Od vedle se valila další a další vlna dcerčina ječení, přerušovaná občasnými tupými ranami.

Chabý hlas matky nemohl být v dětském pokoji slyšet.

Sourozenecká bitka pokračovala.

První přiletěla uplakaná Natálka. Tvář měla hněvivou, rozvzteklé slzy jí stékaly po lících, v očích měla zlobu – *Mámo, ať toho nechá. Nelež už. On mě mlátí. Tak vstávej už. Dělej s tím něco...*

Přiskočila k posteli a začala mámě razantně stahovat přikrývku, aby ji donutila zasáhnout proti dotěrnému nepříteli.

Jana zprvu podvědomě hmátla po sesunující se dece, prsty ji ale nedokázaly sevřít tak pevně, aby překonaly sílu dítěte, znásobenou hysterickou nepřičetností.

Mámo, vstávej! Vstávej už!...

Jana se utápěla v totální bezmoci. Ve zdravém stavu by se samozřejmě dokázala vypořádat s Natálkou, kterou právě teď zase uchvátila její tyranská mánie – jenže tělo bylo unavené jako po mnohahodinovém cvičení, mysl byla v transu, že nedokáže zajistit pohlídání dětí.

Boris...

Jenom na pár hodin...

Rozzuřená, neuspokojená Natálka zmizela za dveřmi, z dětského pokoje už ale nebyl slyšet žádný konflikt. Na chvíli.

Vyčerpaná Jana znovu zkusila volat Andreu – *Túúú túúú...*

Nic.

Ve sluchátku se ozývalo jenom plané prozvánění.

Oči mladé ženy zbloudily na budík – *Půl dvanácté... Co mám dělat? ... Sakra...*

Byla vzteky bez sebe.

V ten moment by se ještě ubránila poníženě prosit o pomoc Borise, jenže do ložnice vlítnul nahněvaný Jakoubek, kroužil kolem postele a řval na celý panelák – *Ona mi vypnula počítač... Já ji zabiju, já ji zabijuuuu... Vypnula mi počítač...*

Matka vytušila, že si Natálka patrně dovolila zákeřně zaútočit na bratrovo nedotknutelné božstvo, že mu nějakým způso-

bem znemožnila pokračovat v rozehraném virtuálním souboji neskonalého dobra s odsouzeníhodným zlem ohrožujícím bezbrannou planetu Zemi a možná i celý nekonečný Vesmír.

Jana byla vyčerpaná. Pokusila se o rychlý pohyb a za rukáv chtěla chytit pomateného synka a zklidnit ho – ruka ovšem vůbec neposlouchala. Rozeběhla se sice do náznaku rychlejšího pohybu, ale v mžiku se propadla do umdlévající beztíže, klesla na hranu postele. Jakoubek proběhl a dál pokračoval v běsnění.

Už ho nevnímala. Vypnula.

Ne, to nejde...

Jana pochopila, že její stav je viditelně horší, než si byla schopná připustit. Pochopila, že něco se sebou opravdu musí udělat, že není čas na další odklad.

Boris...

Do háje...

Jana s odporem sáhla na noční stolek.

Túúú túúú...

Třesoucí se rukou mačkala telefon k rozpálenému uchu.

Túúú – a ticho.

Boris vymáčkl telefon.

Co se děje?...

Nervózní žena zavolala znovu.

Túúú – a zase bylo volání ukončeno.

Jana tušila, že exmanžel má patrně nějaké jednání – *Ale v sobotu?...*

Panika a beznaděj ji donutily, aby zavolala i potřetí – telefon už byl mrtvý.

Nešťastná žena upustila vztyčenou hlavu do polštáře.

Sakra...

Janu zachvátila bezradnost.

Cestu k lékaři už brala jako nezbytnost, cítila se stále slabší a slabší. Mateřský pud jí ale velel, že nejdříve musí vyřešit hlídání dětí – *To je prioritá...*

Z vedlejšího pokoje doléhal křik a tlumené údery do ná-

bytku.

Jitka...

Mysl ovládla poslední záchrana.

Bude doma?...

V momentu se jí sousedka zjevila jako poslední anděl spásy.

Chvilinku jí tahle myšlenka držela a vlila jí novou energii do těla.

Líně ze sebe odtáhla deku a s vypětím sil se posadila na postel. Sáhla po županu a v sedě se začala oblékat.

Fuchsie...

Janě se sevřelo hrdlo a ve spáncích ucítila mocné tepání srdce.

Mezi lopatkami jí stékaly kapičky potu.

Jitka byla laskavá a ochotná sousedka, vždycky se oboustranně snažily o pohodové soužití – ale ve středu došlo k dalšímu z nepřijemných konfliktů kvůli kazisvětu Jakoubkovi. Tentokrát se synovo ničitelství obrátilo proti Jitčiným fuchsiím. Sousedka je čerstvě vysadila do pěti truhlíků na společném balkoně v mezipatře a Jakoubek vzápětí všechny květy do jednoho oškubal a na podlaze z nich vyskládal nestydatý kosočtverec.

Sousedka to nesla hodně nelibě.

Ted' mi ho má pohlídat?...

Jana si bezmocně dala hlavu do dlaní.

Zbrkle si mnula spánky.

Z očí se jí řinuly první slzy a stékaly po bledých lících.

Achjo, achjo...

Bědující žena zoufale zaklonila hlavu a dlouze se nadechla.

Sbírala odvahu.

Moc dlouho jí to netrvalo, jinou možnost už neviděla.

Namlouvala si, že Jitka to pochopí.

Jen aby byla doma...

S námahou vstala z postele, zelený župan se jí rozvinul až k lýtkům. Zavázala si kličku na pásku a začala se šourat na

chodbu.

Přidržovala se skříní, stěn.

Prošla kolem dětského pokoje, probíhajícímu zápasu děti nevěnovala pozornost.

Klíče...

Vytáhla si pro jistotu klíče ze zámku a strčila je do kapsy županu.

Opírala se o zeď a přešla k sousedčiným dveřím.

Nesměle dvakrát krátce cinkla a napjatě poslouchala.

Aby tak nebyla doma...

Nic se neozývalo.

Bezvýchodnost ovládla její ruku a ta znovu sáhla po zvonku.

Crrr crrr...

Uslzená Jana napínala uši.

Teď zaslechla spásný lomoz zevnitř bytu.

Lehké zašramocení klíče v zámku – dveře se otevřely...

Po infuzích se Jana cítila lépe, byla i schopná se sama pohybovat po nemocničním pokoji. *Den matek* si ale představovala strávit úplně jinak.

Nechtěla burcovat Jitku hned zrána, ale po snídani už to nevydržela.

„Ahoj. Prosím tě, tak jak jste to včera zvládli?“ telefonovala sousedce roztřeseným se hlasem.

Ale jo, zvládli jsme to docela dobře, nemusíš se bát. Co ty? Jak ti je? Našli ti něco? – utíkala Jitka z přímé odpovědi

„Zatím ne. Udělali mi asi pět vyšetření, ležím na interně, dali mi dvakrát kapačku a čekají s dalším postupem na zítřek, na primáře.“

No a cítíš se už líp?... Včera jsi tedy vypadala hodně unaveně...

„Jo jo, je mi líp. Ale pořád jsem strašně zesláblá, taková praštěná. Jako by ze mě vyprchal život.“

No, tak se prosím tě drž...

„Nebyly děti moc protivné? Ono, když to do nich vjede, tak je jich až nad hlavu.“

Jitka se na moment odmlčela. Nepřipadalo jí vhodné nemocnou matku ještě víc zatěžovat.

„Jitko? Slyšíš mě?“

Slyším, slyším... Bud' v pohodě, zvládneme to tady dobře, ne-

dělej si starosti... Když je potřeba, tak zasáhne Láďa, neměj strach...

„Jenom tě chci tedy, Jitko, poprosit – vydrž to prosím ještě do večera. Zastaví se u tebe moje kamarádka Erika, bude se vracet z víkendu, vezme si děti k sobě. Snad mě v pondělí pustí...“

Jasně, to je samozřejmé, držíme ti palce...

„Děti už jsou vzhůru?“

Jsou, chceš je?...

„Dej mi je?“

Dám to nahlas a na video...

Stačilo pár vět, aby Jana pochopila, že Natálka tvrdě narazila se svou tyranskou mánií u Jitčina manžela. Pochopila, že Láďa, instalatér, chlap od rány, moc dlouho dcerčiny manýry netrpěl a velice rychle ji usadil. Od Jakoubka byl prý klid, protože si řevem vydupal celé odpoledne u her na počítači.

„Natálko, musíš pochopit, že teta se potřebuje taky věnovat malému Ondráškovi, nemá na starosti jenom tebe. Buďte rádi, že o vás tak narychlo pečuje...“

Ale já jsem si jenom potřebovala hrát. Ondráš může přece počkat. Je to mimino a ničemu nerozumí...

„Natálie!“

Proč jsi, mámo, taková žlutá?

„Žlutá?... To je – tím světlem tady. Slib mi, že budeš hodná...“

Kdy už přijdeš. Chtěli jsme jít dneska do ZOO...

„Natálko, zítra mě prohlédne pan primář a půjdu domů...“

Ale slíbilas mi to...

„Slíbila, Natálko, ale teď jsem v nemocnici. Tak třeba příští neděli. Ano?“

Nééé. Já tam chci jít dneska. Tak já tam půjdu sama. A basta...

„Natálie, nech toho...“

Já tam chci. Já tam chci jít s tátou...

Janě vyrazil pot na čele.

Cítila nekonečnou nemohoucnost – tady mezi čtyřmi nemocničními zdmi, s nulovou možností cokoliv řešit tam daleko v paneláku Jižního Města.

Odmělčela se.

Jitka zasáhla. Odtušila, jak sousedce je.

Jano, nedělej si starosti. Natálka je tady hodná. Pusť všechno z hlavy a dej se dohromady. My jsme tady OK...

Janě vyhrkly slzičky do očí.

Jitka pak ještě dodala: *Neboj se. A jestli ta tvoje kamarádka nemůže, klidně nech děti u nás, dokud se nevrátíš. Budeme ti držet palce. Buď v pohodě. Víš, co říkají doktoři – každá nemoc začíná v hlavě. Neboj se, všechno dobře dopadne.*

Jana se tiše rozplakala.

Znovu na ni padla ta deprese opuštěnosti, sama ve velkoměstě, bez možnosti obrátit se na rodiče, na bratrovu rodinu, požádat je o rychlou pomoc, když je potřeba.

„Jsi hodná, Jitko,“ vypískla přiškrčeným hlasem.

Tak se drž, holka. Ahoj...

„A-ahoj, ahoj...“

Display zhasl, Jana se štkavě rozplakala.

Odhodila mobil na deku a lítostivě vzala hlavu do dlaní.

Prokristapána...

Tohle je ale život...

Vyplakala se ze svého údělu.

Rodina...

Plouživým krokem se odbelhala do koupelny opláchnout si uslzený obličej – *Ježíšmarjá, já jsem ale opravdu strašně žlutá...*

Záchodovou mísu obarvila ženina krvavá moč...

Jana se vrátila na lůžko a cítila neutuchající potřebu si odpočinout. Deku si přitáhla až k bradě a bědovala nad svým marným životem.

Nic se jí nepovedlo.

Jakoubek.

Natálka.

Boris.

Jenom ta práce ve školce jí povětšinou přinášela radost a uspokojení.

Tohle ale přece není ten pravý život...

Jak růžově si před deseti lety všechno malovala.

Boris – atraktivní advokát z velkého světa, překypující galantní láskou k vesnické holčičce. Připadala si jako princezna Diana s českým Charlesem, jako Julia Roberts s Richardem Gerem.

Svět nám leží u nohou. Budu tě hýčkat jako múzu – tvrdil jí Boris při honosné svatbě na hradě Karlštejn a pak i na pompézní svatební cestě na exotickém ostrově Réunion a párkrát taky ještě dva, možná tři měsíce potom. Jak ale přišly děti, jak se Boris nechával vtahovat do složitějších a důležitějších právních kauz, bylo všechno o dost jinak. Přestala být múzou, přestala být princeznou. Objevily se jiné princezny.

Jana si stále nechtěla připouštět, že maminka měla pravdu,

když ji tenkrát nabádala, aby si pořádně rozmyslela, než odejde z domova do Prahy – *Budeš tam sama, na všechno budeš úplně sama... V tomhle chlapovi nebudeš mít oporu, pamatuj na má slova... Prostopášnosti mu koukají z očí...*

Jak by jí ale teď bylo u nich doma na v Býkově na chalupě, mezi svými – *Spousta lidí, na které se můžu spolehnout, když je zle... Tady je všechno jenom na mně...*

Tmavovlasá, štíhlounká krasavice s uhrančivě přitažlivýma očima nejhlubší černě, vždycky pět nápadníků na každém prstu, teď byla sama uprostřed milionu podobně osamělých spoluobčanů.

Prožité roky s manželem se jí právě nyní zobrazovaly jen jako roky neustálých sporů o výchovu dětí, o způsoby trávení společných večírků a dovolených, o názory na vybavení luxusního bytu v Tróji, o výběr školy pro Jakoubka a Natálku. Byly to bouřlivé roky nerovnoprávného postavení muže a ženy – ambiciózního právníka, záletníka z velkého světa a přízemní učitelky mateřské školy ze zapadlého slezského venkova.

On, pachtící se přes mrtvoly za svým profesním úspěchem, ona, dusící se skrze vytržení ze svých přirozených kořenů.

Jana se kála za neúmyslné prohřešky, kterých se dopustila na sobě, na dětech, možná někdy i na manželovi – hlavně asi na rodičích, kterým způsobila mnoho nenapravitelných šrámů na duši svým útekem z domova.

Ťulilik ťulilik...

Vedle na dece ožil telefon SMS zprávou.

Boris?!...

Přivolala ho svými vzpomínkami.

Nahmátla mobil a otevřela SMS: *Děje se něco? Nemám chuť se donekonečna hádat...*

Jany se ta strohá zpráva hluboce dotkla.

Ona tu řeší nenadálou situaci s odloženými dětmi, trápí se tu o svůj zdravotní stav – *A on se nehodlá hádat...*

Znovu jí ovládaly výčitky vůči manželovi, že když je ho v rodině nejvíce potřeba, tak pomocnou ruku neposkytne.

Ženská vzdorovitost zavelela: *Ne, neozvu se mu...*

Byla si jistá, že o děti je na těch pár dnů dobře postaráno a jí samotnou posílí tenhle pocit vítězství a hrdosti na své organizační schopnosti.

Měl ses ozvat včera... Tak...

Ještě by si chtěla vychutnávat slast z převahy nad Borisem, ale překazila jí to malá vizita.

Mladý pohledný lékař arabských rysů zvažněl, když uviděl pacientku a vyžádal si její chorobopis.

Pečlivě studoval dokumenty, občas pohlédl na ležící ženu, občas starostlivě kývnul hlavou.

„Jak se dnes cítíte, paní Strýčková,“ položil obligátní otázku, koutky rtů měl svěšeny do smutku. Znepokojovala ho výrazná žluť v tváři pacientky.

„Je to mnohem lepší než včera, pane doktore.“

Lékař pokyvoval zamyšleně hlavou a znovu se podíval do dokumentace.

„Jak jste jedla a pila?“

„Myslím, že tak nějak normálně. Chut' mám, ale porce tu máte na můj vkus dost velké.“

„Prohlédla jste si stolicu a moč, když jste byla na toaletě?“

„Na velké jsem nebyla a moč –“

Jana se zarazila, po chvílce dodala: „Moč jsem měla takovou tmavou... hodně tmavou.“

„Krvavou?“

„Asi ano, krvavou. To je asi možné tak označit.“

„Dnes to bylo poprvé, nebo jste si toho všimla už s příchodem vaší slabosti v pátek, v sobotu?“

Žena se provinile zakabonila.

V situaci, v jaké se v minulých dnech nacházela, neměla ani pomyšlení, aby sledovala barvu své moči.

„Já jsem se, pane doktore na to ani nijak zvlášť nezaměřovala. Nevím přesně...“

Doktor vážně pokyvoval hlavou.

Ohlédl se po svém ještě mladším kolegovi v doprovodu,

jako by se chtěl o čemsi důležitém poradit, nahlas ale neřekl ani slovo.

Očima zadumaně zabloudil do analýzy z ambulantních vyšetření – *Hmm... Stav ohrožující na životě* – a vzápětí se definitivně rozhodl: „Paní Strýčková, my vás teď přesuneme na jednotku intenzivní péče. Dostanete kyslík a transfuzi krve...“

Znovu se zamyslel.

Otočil se na vrchní sestru: „Běžte prosím zavolat do *ÚHKT*, zda mají jedno volné lůžko pro urgentní příjem –“

Jana se vylekala: „Je to vážné, pane doktore?“

Sympatický muž se zamračeným obočím se pokusil o upokojující úsměv: „Paní Strýčková, výsledky biochemie, nažloutlost vaší pokožky, krev v moči a zejména pak hodnoty hemoglobinu jasně signalizují podezření na poruchu krvetvorby. Nebudeme čekat až na pondělí –“

Teď si uvědomil, že vrchní sestra ještě neodešla splnit jeho pokyn.

„Sestro. O něco jsem vás žádal.“

„Já jsem chtěla, pane –“

„Hned. Prosím.“

„Ano, pane doktore.“

„Hodnoty hemoglobinu jste včera měla padesát sedm bodů, minimální hodnota pro ženu vašeho věku je tak sto deset. Krev nedostatečně okysličuje vaše orgány. Proto jste taková unavená.“

Lékařská etika velela nesdělovat plnou závažnost zdravotního stavu.

Janě se zamotala hlava, byť plně nechápala význam odborného sdělení.

Její představa o chvilkové únavě se i tak drtila o uragán daleko vážnějšího onemocnění.

Natálka, Jakoubek...

Lékař dokončil svůj výklad, znovu pro jistotu zdůraznil kolegovi pokyn k převozu pacientky na jednotku intenzivní péče a s přáním brzkého uzdravení vizita opustila nemocniční

pokoj.

Ortel byl vyřčen.

Vypadalo to, že ani všichni nestačili vyjít a v pokoji už byli dva zdravotníci.

Úslužné pozdravení, několik slov na vysvětlení, pár nacvičených úkonů a Jana i s cestovní taškou ležela na převozním lůžku.

Výtah – podzemní chodba – výtah – *JIP*.

Zdravotnice z jednotky intenzivní péče převzala vozík s pacientkou a nahlédla do průvodní dokumentace.

Aha aha...

Starostlivě pokývala hlavou a už ji kvapně odvážela na pokoj číslo 13.

Vydala pokyny a v mžiku čtyři sestry začaly upravovat lůžkové zařízení a startovat život zachraňující přístroje.

Vše probíhalo s profesionálním automatismem, nikdo nepromluvil, jen občas se nemocné ženy dotkl milosrdný úsměv personálu.

Pár desítek sekund a nad překvapenou Janou se vznášela připravená kyslíková maska a sestra se chystala ke krevní transfuzi –

„Lenko, Lenko, počkej. Nedělej to!“

Jana se polekala z naléhavého výkřiku v tak tichém prostředí.

„Co se děje?“ opáčila tlumeným hlasem Lenka na příchozí spolupracovnici.

„Paní ihned převázejí na *ÚHKT*. Ihned. Rozumíš mi?!“ a velice potichu dodala: „Transfuze počká. Kyslík dostane v sanitě. Není to sranda. Rychle. Připravíme ji. Pojd', pojd'...“

Jana ležela na nemocničním lůžku izolačního pokoje a celkem nic ji nebolelo. Denně dostávala dvě krevní konzervy – *Asi to bude od nějakého mladého sportovce, když vám transfuze tak prospívá* – dobíraly si ji v žertu sestřičky. K tomu denně užívala silnou dávku kortikoidů a dalších pět prášků, které jednak dělají v těle kýžený pořádek, ale také eliminují nežádoucí účinky jednoho léku před druhým. Nezbyvalo, než nad tím mávnout rukou, i když Jana se celý život bránila zbytečnému předávkování jakýmkoliv chemikáliemi. Ať v lécích, nebo v potravinách.

Je to, pane primáři, opravdu nezbytné? – dovolila si hned první den nemístný dotaz.

Primář se usmál, bylo ale tušit, že je přece jen trošinku zasažen nepochopenou nedůvěrou mladé ženy.

Laskavým slovem pacientce vysvětlil, že o medikaci nemusí vůbec pochybovat, že ji v tomto ohledu nemusí vůbec zneklidňovat, že je to jenom na přechodnou dobu a že i jejich prioritou je neléčit jenom tělo, ale souběžně i duši nemocného.

Jana se pak v duchu ještě několikrát omlouvala za svou neomalenost. Neměla za svůj život moc zkušeností s pobytem v nemocnici a se zdravotnictvím vůbec – jen jednou byla v opavské nemocnici, ale to byla ještě holčička. Ovšem od té

doby Jana nemocniční prostředí přímo nenáviděla, předem z něj měla trauma.

Ale tady, v *Ústavu hematologie a krevní transfuze*, Jana pochopila, kam se zdravotnictví v jednadvacátém století dostalo. Budovy sice staré, interiéry a přístrojové vybavení však na špičkové úrovni.

Naprosto překvapující, pro Janu nesmírně příjemně překvapující, bylo chování zdravotního personálu. Počínaje sestrami a sanitáři, přes lékaře a specialisty – včetně primáře – každý se při prvním setkání představil, vysvětlil svou úlohu v pacientčíně ozdravném procesu, sdělil pár povzbuzujících slov, provedl plánovaný úkon a s úsměvem popřál hezkého dne.

Ne, neznala Jana takového chování v nemocnici. Naživo pochopila, že opravdu tady se zaměřují i na léčení stavu ducha.

„Ahoj, marode,“ zašveholila kamarádka Erika, hlavu vsunutou do štěrbinu pootevřených dveří. Ujistila se, že je ve správném pokoji, otevřela naplno a kolem nohou se jí protáhli Jakoubek a Natálka.

„Mamííí, mamííí...“

Děti letěly k lůžku a sápaly se na ležící Janu.

Objímání, líbání, slzy štěstí.

„Kdy už půjdeš domů, kdy tě pustí? Mamííí...“

Po neskrývané vlně mateřského nadšení ze shledání po třech dnech odloučení Jana spustila rodičovské kázání – *Bud'te hodní, nezlobte tetu Eriku, Jakoubku neseď pořád u počítače, Natálko, neodmlouvej, nevymýšlej si, poslouchejte, nehádejte se, nepošťuchujte se...*

„Mámo, tak my už jdeme,“ zakabonila se dcerka a táhla bratra za ruku ke dveřím.

„Já jsem jim slíbila, že si budou moci zajít do dětského koutku dole v přízemí, víš.“

„Aha,“ pípla Jana s náznakem smutku, ale rychle si uvědomila složitost situace a neodporovala. Byla ráda, že se Natálka nepředváděla a nespustila svoje teatrální etudy.

Za okamžik se Erika vrátila bez dětí.

„Tak co? Povídej. Co je s tebou?“

„No, to víš. Navenek mi není skoro nic, ale našli mi *AIHA*...“

„*AIHA*? Co to je? To je něco jako *AIDS*? Proto jsi na infekčním oddělení.“

„Ale jdi ty s *AIDS-em* někam. Na infekčním jsem proto, abych já byla chráněná před infekcemi, ne že bych někoho snad měla nakazit. *AIHA* je autoimunitní hemolytická anémie.“

Erika pokrčila rameny, leč trochu se zklidnila.

„Něco jako taková specifická chudokrevnost. Mám porušenou imunitu, moje tělo špatně reaguje na chlad. Mám málo červených krvinek, v krvi mám jakési protilátky, které mi zabíjejí velkou část nově vytvářených červených krvinek, tím nemám v krvi dostatek kyslíku pro správnou funkci vnitřních orgánů a jsem velice náchylná k virovým onemocněním...“

Erika mlčky poslouchala charakteristiku přítelčina onemocnění a podvědomě se jí více a více otevírala ústa.

„Prosím tě. Z ničeho nic...“

„No, vidíš to.“

„Řekni mi, jak se to může přihodit, taková patálie?“

„Je to na to šup. Je za tím psychika. Je to ten náš hektický život, samé stresy, shon, přemáhání se, pitomá životospráva...“

„Hmmm, nediv se, po tom, co sis těch posledních pár měsíců prožila s Borisem...“

„No právě.“

„Moc si to, Jano, všechno bereme.“

„Jenže ono to nejde, nebrat to vážně.“

„Já vím. Je toho na tebe moc.“

„Každý máme ty svoje trable. Na každého je toho jednou moc. Jenom ti chytrolíni, ti přemoudřelí teoretikové nás nabádají, abychom se šetřili –“

„Ale ono to nejde.“

„Nejde to. To víš, že to nejde. Furt ti něco padá na hlavu.“

Erika něžně uchopila kamarádčinu ruku a přátelsky ji pohladila.

„Bude to dobré, uvidíš. To bude dobré.“

Jana zkrabatila bradu a vyšpulila spodní ret.

Povzdechla si.

„Musím věřit...“

Erika vyslala nechápající pohled.

„Musím věřit, že to bude dobré... To víš, že jsem okamžitě surfovala po netu a sháněla info...“

Erika pokynem hlavy vyzvala k pokračování výpovědi.

„Podle všeho jsou přede mnou tři varianty možného vývoje. Dostanu ještě pár transfuzí krve, hromadu zabíjäckých léků a možná, možná mě za dva týdny pustí domů –“

Kamarádka neudržela překvapení, vykulila oči a nadzvedla obočí.

Jana si té reakce všimla, ale zatím ji přešla.

„Druhá varianta je, že mě po pár týdnech pustí a já budu pravidelně docházet na transfuze a dlouhodobě budu na prášcích... Anebo je přede mnou invalidní důchod.“

„Prosím tě!“

„No. Slyšíš dobře. Taková lapálie a je z toho invalidní důchod. V pětatřiceti doživotní mrzák, invalida.“

„Jano, neboj. Určitě to dobře dopadne. Musíš tomu věřit.“

„Holka, holka, to já si tady tluču do hlavy už dvě noci, ale ta moje palice to pořád tak nějak nebere...“

Erika jí pevně stiskla ruku.

„Neboj, Jano, já ti děti pohlídám, o to se neboj. I kdyby to mělo trvat dva tři týdny. V práci jsem si dohodla zkrácenou pracovní dobu, stačím v pohodě děti odvést do školy a ve tři je vyzvednout. Něco si dodělávám po večerech z domova, jde to. Neboj se, to bude dobré.“

Janě se obrovsky ulevilo.

Nechtěla se hned ptát, jak Erika věci s dětmi zvládá, vychytrale jí nejdříve chtěla vyličít svou beznadějnou situaci. Chtěla v kamarádce vyvolat vlnu soucitu, aby se pro ni obětovala.

Povedlo se.

„Boris ví, co se ti přihodilo?“

„Ne.“ Odpověděla Jana rozhodně. Z jejího hlasu bylo možno číst patřičný stupeň zavislosti.

Erika se nad tou rozhodností zarazila a překvapivě vzhlédla k přítelkyni.

„Nebрал mi telefon, když jsem ho nejvíc potřebovala... Prý se se mnou nechce pořád hádat. Poslal mi v esemesce... Tak jsem se šprajcla.“

Chápu, chápu... – pokývala Erika hlavou.

„Eriko, vydržíš to prosím ještě chvíli,“ zažadonila Jana podlézavým hlasem. „Budu ti nadosmrti vděčná...“

„Ale to je přece samozřejmé... Bud' bez starosti...“

Nastala chvíle trapného ticha.

Jana dobře věděla, jak nepříjemné dokážou být její děti, když to do nich vleze – a že to do nich vleze hodně často.

„Jakoubka klidně nechávej u počítače, nebo u tabletu. Alespoň od něj budeš mít pokoj. A Natálka, když začne jančit, tak si jí nevšímej...“

Erika kývla smutně hlavou. Bylo zřejmé, že až tak jednoduché to s dětmi není.

„Ach jo,“ vzdychla ustaraná pacientka.

„Neboj se, Jano, my to zvládneme. Máme takový plán – když přijdou ze školy, první, co děláme, jsou jejich úkoly. Pak mají volno a můžou si hrát... O víkendu bude hezky, půjdeme se podívat do ZOO...“

„Ježíšmarjá, to bys jim udělala radost.“

„Kdy si je má brát Boris?“

„No právě. Až ten další víkend.“

„Vidíš to, tak to se hodí.“

Janě zaslzely oči pocitem štěstí z naplněné mateřské odpovědnosti...

Líné byly dny v jednolůžkovém nemocničním pokoji. Jana se dopovala léky, nasávala krevní dávky s řádným obsahem červených krvinek a – přemýšlela. Předlouhé dny si rovnala myšlenky a nesmyslně si vyčítala, kde všude udělala chyby, které ji přivedly až sem.

Mobilní telefon byl jejím pojítkem s dětmi, tablet se stal neodlučitelný rádcem, zdrojem informací v její nemoci i v její životní situaci.

Celostní medicínu doktora Hnízdila měla nastudovanou od *A* do *Zet* a do mozaiky civilizačních prohřešků si průběžně vkládala své stravovací návyky a hlavně faktory, které na sebe v životě nechávala působit, kterými se nechávala dobrovolně ovlivňovat.

Obden byla navštěvována Erikou s dětmi nebo Andreou.

Ve čtvrtek, bylo už pozdě večer, se jí na nočním stolku rozzářil mobil s přijatou SMS.

Boris... Jak to, žes mi nevzkázala, že jsi už týden v nemocnici. Jak se staráš o děti? Já jsem ti to říkal. Příští víkend si je nemohu vzít, jsem služebně v cizině. Dej mi zprávu.

Trhni si – zauvažovala nazlobeně Jana – jakou zprávu ti mám asi tak dát?...

Rozjímavá nálada se okamžitě přeměnila ve virtuální partnerský souboj.

Máš termín a děti si vyzvednout nemůžeš... To ti jen tak neprojde – vytáčela sama sebe a stupňovala uměle pěstovaný vztek.

Na jednu stranu si Jana mnula ruce, že exmanžel má problémy s dodržováním stanovených rozvodových pravidel, na druhou stranu jí bylo líto dětí i Eriky – *Asi budou zklamáné... Erika si mohla odpočinout...*

Znovu na ni padla deka nemohoucnosti.

Sáhla po odhozeném mobilu a jala se vytřukávat jadrnou odpověď.

Nedopsala.

Zarazila se a celou jedovatou zprávu vymazala.

Nesmím reagovat ve vzteku...

On určitě ví, co dělá...

Boris byl chladnokrevný kalkulant.

Jistě si jako právník uvědomoval, že rozvodový rozsudek jasně definuje pravidla předávání si dětí, počítá ale také s mimořádnými situacemi.

Udusila v sobě žlučovitou reakci.

Najednou cítila, že má možná v ruce trumf.

Ale co s ním?...

Odložila zase telefon na deku a začala přemýšlet.

Hlavou jí znovu proběhly nechutné scény z tahanic kolem dětí. Jana byla na děti přísná a hlavně od školy jim vštěpovala pevný denní řád. Odrazilo se to v nelibosti dětí k ní.

Nechtěla si připouštět, že by snad ji měli Jakoubek a Natálka méně rádi, v jeden moment soudní pře se ale cítila těžce raněná: Boris v těch věcech uměl chodit, podcenila ho tenkrát. V průběhu rozvodového řízení manžel navodil situaci, že soudkyně rozhodla o intimním pohovoru s dětmi jednotlivě, za přítomnosti soudního znalce – dětského psychiatra. Jany se ta věc dotkla, protože vůbec do té doby ani za mák nezapochovovala, že by snad neměly jí být děti přiřknuté, zaskočilo ji to, nepřipravila se sama, nepřipravovala nijak na ono zvláštní jednání ani děti. Ovšem – Boris nelenil. Ten měl dění pevně v